

Souhrn

Neuropsychologická zkouška test slovní plynulosti byla poprvé použita Thurstonem v roce 1962. Od té doby se zásadně změnil způsob její administrace a značně se rozšířila oblast využití. V roce 2000 vznikla česká verze testu, která byla v roce 2002 validizována. Není k dispozici plnohodnotná alternativní verze testu a také není znám efekt nácviku, je-li test opakován po měsíci.

Cílem naší studie bylo nalézt plnohodnotnou alternativní verzi k již validizované verzi NKP a zjistit efekt nácviku, je-li test opakován po měsíci.

Metodologie: Bylo vyšetřeno 32 zdravých dobrovolníků (16 mužů a 16 žen), ve věku $20,8 \pm 1,7$ let a celkovým počtem let vzdělání $15,3 \pm 1,9$ fonetickým testem slovní plynulosti s počátečními písmeny N, K, P, B, D, L, M, T, R, S a sémantickým testem slovní plynulosti (zvířata, rostliny, dopravní prostředky). Po měsíci byl test u 30 z nich zopakován.

Výsledky: Mezi písmeny B, D, L, M, T, R, S nebyla nalezena ideální alternativní verze k validizované verzi NKP. Výkon dosažený v subtestech testu slovní plynulosti začínající na písmena N, K, P nejvíce signifikantně koreloval se subtesty B, M, T ($r = 0,65$, $r = 0,67$, $r = 0,63$, $p < 0,05$). Subskór pro písmena K a P byl však ve srovnání se subskórem pro písmena M a T významně vyšší ($p < 0,05$). Na základě dalšího srovnání byly nalezeny nejvyšší korelace mezi páry subtestů NB, KP a TL s korelací ($r = 0,65$, $r = 0,52$, $r = 0,66$, $p < 0,05$). Tyto páry vytvořily dvě alternativní verze NKT a BPL. V jednotlivých subskórech ani v celkovém skóre nebyl zjištěn významný rozdíl mezi oběma verzemi při prvním ani druhém opakování. Průměrný výkon ve verzi NKT byl $46,1 \pm 12,4$ slov s 95% intervalem spolehlivosti 41,5-50,8, průměrný výkon ve verzi BPL byl $48,1 \pm 10,3$ slov s 95% intervalem spolehlivosti 44,2-51,9 při prvním sezení. Efekt nácviku po měsíci byl u obou verzí signifikantní a jejich CI95% byl 7,4-14,7 respektive 7,1-11,4 slov. Korelace obou verzí byla významná při prvním ($r=0,82$, $p < 0,05$) i druhém testování ($r=0,85$, $p < 0,05$). Efekt nácviku sémantického testu slovní plynulosti byl signifikantní a jeho CI95% byl 6,1-14,1 slov. Efekt nácviku validizované verze NKP byl také signifikantní a jeho CI95% bylo 8,2-14,6.

Závěr: Mezi písmeny B,D,L,M,T,R,S nebyla nalezena ideální alternativní verze k validizované verzi NKP. Byly nalezeny tři páry subtestů, které tvoří dvě alternativní verze fonetického testu slovní plynulosti NKT a BPL. Tyto dvě verze se na malém souboru, ukázaly jako plnohodnotné alternativy. Efekt nácviku sémantického testu slovní plynulosti byl signifikantní a jeho CI95% byl 6,1-14,1 slov. Efekt nácviku validizované verze NKP byl také signifikantní a jeho CI95% bylo 8,2-14,6. Při opakování verze NKT po jednom měsíci došlo ke zvýšení průměrného výkonu o $11,0 \pm 9,6$ slov (CI95% 7,4-14,7), u verze BPL o $9 \pm 6,3$ slov (CI95% 7,1-11,4). Pro obě verze testu bylo zlepšení signifikantní (Wilcoxon matched pair test $T = 28.0$, $Z = 4,31$, $p < 0,001$ resp. $T = 17.0$, $Z = 4,52$, $p < 0,001$).